

Երկէ այդ գտադարակութիւնէն միայն
անօգուտ ըլլաւ, կարելի էր գահանա
ցաւելով այն զժրազոյ տղոց վրայ որոնց
նախնական դպրոցներու մէջ ուստնէկ
այնքոն տնհրամուշտ աւարկաներու տեղ
նախաժամար կը համարուի ուսուցչան
Գլովէրը որդւոց տղգարանս իրենք, կամ
կենդանորարանտնն գտադարպու իրեննք
կարող անկող չտա տւելի ծանոթութեան ժե

տանգ մը կը ներկայէ՝ Այդ դաստիարակութիւնը տառցողը բուն զգուանք մը կ'զգայ իր ծնած վիճակին հանդէպ և սաստիկ փափաք մը՝ անկէ դուրս ելլելու։ Գործաւորը չուզեր այլևս գործաւոր մնալ, զիւզացին այլևս կը մտնէ զիւզացի ըլլալ, և յետին քաղքենին իր գաւառներուն համար ուրիշ նախաձեռն ասպարէզ չի տեսներ, բայց միայն պետութիւնէն վճարեալ պաշտօնները և փոխանակ կեսնքին համար մարդիկ պատրաստելու՝ զգուանք կը պատրաստէ միայնակ կառավարական այնպիսի պաշտօններու որոնց մէջ կարելի է յաջողիլ՝ առանց ինքզինքը վարելու և նախաձեռնութեան նշան իսկ երևան բերելու։ Այսպէս ունենալու։ Մասնաւորին չըստորին աստիճաններուն վրայ անկեալ կը ստեղծէ իրենց վիճակէն դժգոհ և միջոց ապաստանելու պատրաստ ընդհուրովն երես ընտանիքը։ Իսկ վերին աստիճաններուն վրայ կը ստեղծէ ունայնամիտ, միեւնոյն ժամանակ սկստիկ և զիւրահաւան քաղքենիները որոնք աւելորդագոյն վստահութիւն մը ունին նախախնամ-պետութեան վրայ, որմէ սակայն չարունակ կը դժգոհին, միշտ կառավարութիւնը պատճառ կը բռնեն իրենց ինքնայատուկ յանձնարարներուն և անկարող են ո՛ր և է գործի ձեռնարկել առանց կառավարական միջամտութեան։

Այն տէրութիւնը որ զբոլորներով կը յօրինէ բոլոր այս վիպականները, աննշան չառ փոքր մաս մը միայն կրնայ օգտակարացի գործածել և միւսները՝ ի հարկ տնայնակ՝ անպաշտօն կը թողու։ Ուրիշն պէտք է որ անկեալ համակերպի առաջինները կերակրելու և միւսները իր թշնամի ունենալու։ Ընկերական բուրգին վերի ծայրէն մինչև վարը, պարզ պաշտօնական մինչև ուսուցիչը և զաւտապետը, վկայներու անագին զանգուանը կը զրաւէ այսօր ասպարէզները։ Միջոցաւ վաճառական մը հազիւ ամենամեծ դժուարութեամբ գործակալ մը կը գտնէ՝ զինչը ներկայացնելու համար զաղթաւարներուն մէջ, անոնց կառավարական ամենէն համատարապաշտօններու համար հազարաւոր թեկնածուներ կը ներկայանան։ Միայն Մէրի նահանգին մէջ 20,000 անդաշտն զատարարակ և դատարարակներին կան որոնք արհամարհելով դաշտային զբաղումները և արուեստանոցը, ասորիւն չհամար տէրութեան կը դիմեն։ Ընտրութեան թիւը սահմանափակ ըլլալով, բնականաբար զօրեղները անագին թիւ մը կազմեն։ Այս վերջինները պատրաստ են ամէն տեսակ յեղափոխութեանց, որոնք որ ալ ըլլան անոնց զեկտիւները և ինչ որ ալ ըլլայ անոնց նպատակը։ Ստացումը այն պիտի ծանօթութիւններու զոր կարելի չէ գործածել, սպասով միջոց մըն է մարդս ապստամբ մը ընկու։

Ի հարկէ չառ ուշ է այսօրինակ հասանք մը ետ դարձնելու համար։ Միայն փորձառութիւնը, ժողովուրդներու դերագոյն դատարարակ, մեղից ցոյց պիտի տայ մեր սխալ։

(¹) Միայն ասիկա լատին ժողովուրդներու յատուկ երևոյթ մը չէ։ անկեալ կը տեսնուի նաև Չինաստանի մէջ, որ նոյնպէս մասնաւորներու հաստատուն նուիրաւ։ պետութեամբ մը առաջնորդող երկիր մըն է, և ուր մասնաւորները ինչպէս մեր մէջ, ձեռք բերուած է այնպիսի մըրցումներով որոնց միակ փորձը կը կազմէ ստուար գրքոյներու անչիփոք արտադրութիւնը։ Այսօր Չինաստանի մէջ անպաշտօն գրագէտներու անոնք ընտանիք իր ճշմարիտ ազգային ազգէտ մը կը նկատուի։ Այսպէս է նաև Հնդկաստանի մէջ ուր՝ բնիկներուն պարզ կրթութիւն մը տալու նպատակաւ Անգլիացիները կազմէ զպրոցներ բացուելէն ի վեր գրագէտներու մասնաւոր դասակարգ մը կազմուած է, Պապուները, որոնք երբ չեն կրնար պաշտօն մը ստանալ, անհաշտելի թշնամիներ կը դառնան անգլիական կառավարութեան։ Բոլոր Պապուներու մէջ, պաշտօնի տէր կամ անպաշտօն, կրթութեան աստիճան արդիւնքը եղած է անհունապէս խռնարհեցնել անոնց բարոյական մտկարգակը։ Ասիկա իրողութիւն մըն է ուրուն վրայ երկարօրէն խօսած եմ Հնդկաստանի ֆալգալիքթուրքիւնները անունով գրքով մէջ, և զոր հաւատարմապէս հաստատած են մեծ ցամաքակալներ այնչեղ բոլոր հնդկականները։

Անկեալ միայն ըստական գործաւոր այն ըլլայ հաստատուել թէ ո՛րչափ կարեւոր է մեր զօրէն գրքոյներուն, մեր պարտի մրցումներուն տեղ՝ արուեստագիտական կրթութիւն մը ստանալ որ կարող ըլլայ երեստարգրութիւնը ստանի զէպի զաշտերը, զէպի արուեստանոցները, զաղթային ձեռնարկները որոնցմէ խոյս տալ կաշխատի ան այսօր ամէն գնով։

Այս արուեստագիտական կրթութիւնը զոր ամէն ընտանիքեալ միտքեր կը պահանջեն հիմայ, մեր հայրերուն երեւմտի ստացած կրթութիւնն է զոր գիտցած են պահել այն ժողովուրդները որոնք այսօր իրենց կամքով, իրենց նախաձեռնութեամբ և ձեռնարկէց ուրիշ կը տիրեն աշխարհի։ Մեծ խորհոյ մը, Թէն, նախաւոր էջերու մէջ որոնց ամէնէն էական մասերը յատուկ պիտի բերեն՝ աւելի հոգի, յատկօրէն ցոյց տուած է թէ մեր երեւմտի դաստիարակութիւնը զրկելէն այն էր ինչ որ է այսօրուն անգլիական կամ ամերիկական դաստիարակութիւնը, և ըստինական և անկո-ստքոն գրութեանց միջև կատարած նշանաւոր զուգակցի մը մէջ յատկօրէն ցոյց տուած է երկու մէջմասններու արդիւնքները։

(Ճարտնակելի) ԿԻԻՍԹԱՆԿԻ ԼԵՊՈՆ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Այլևս կարելի չէ վստահել թուրք կէսպաշտական այն հեռագիրներուն՝ զորս մեզ կը հաղորդեն հեռագրական գործակալութիւնները Արաբիոյ գործերու մասին։ Անոնք այնպէս ցոյց կուտային թէ Բաշանիքայի կիւրծին ստուածն անմիջապէս յետոյ Ալպանական սոցստամբուլիւնը պիտի զգուռէր, քանի որ այս կիրճը բոլոր դիրքերուն ընտանիք կը նկատուի։ Արդ, մեծամեծ զօնուորներով կիրճին գրաւուածն յետոյ ընդհանուր կացութիւնը ո՛ր և է ըսել թէ այս վերջին շարքի ներքին մէջ աւելի ծանրացաւ։ Ապստամբ պետերը ահապին ուժեր ունին իրենց արամադութեան ներքին, քանի որ կրնան ամբողջապէս վճարել գներ այն պաշարներուն զորս կանոնաւորապէս կը ստանան գիւղերէն։ Այդ սոցստամբուլիւնը մէկը, ինտը Պոլսի ինտը, մինչև իսկ ըսած է օտար հիւպատոսներուն թէ ի մօտոյ Միթրոլիցայ պիտի հասնի։

Անտարակոյս կանոնաւոր զօրքերը կը շարունակեն ցրուել ապստամբ խումբերը, բայց այս խումբերը անմիջապէս կը վերականգնուին ուրիշ կէտի մը վրայ։ Կ. Պոլսէն Մօրնիկի Բօսքի ուղղուած հեռագրի մը նայելով, օսմանեան զօրքերը ճակատամարտ մը մղած են ապստամբներուն դէմ Չէրնալովի մօտ և Ալպանացիները 3000ի չափ մեծաւ ունեցած են այդ միւսնայ կողմէն մէջ։ Այս թիւը քիչ մը չափազանց կը թուի և մինչև հիմա պաշտօնական կերպով հաստատուած չէ։

Ապստամբութեան զգուռը խիստ դժուար պայմաններու մէջ կատարուելը կը հաստատուի սա պարագայէն՝ թէ պատերազմական նախարար Մահմետ Շէլփէթ փաշա անձամբ գնաց զօրծողութեանց զաշտը։ Իր ներկայութիւնը անհրաժեշտ նկատուած է, կրտսի, Ալպանիոյ մէջ զօրծող բարձրագոյն սարաներու միջև ծագած անհամաձայնութեանց պատճառաւ, որոնց հետեանքով երբեք զօրաբանակի հրամանատար Հատի փաշա հրաժարած է կրտսի։

Դիւրին է ըմբռնել թէ ասիկա զէշ տպաւորութիւն մը յատուկ կը բերէ, և երբ կառավարութիւնը կը բացատրէ թէ՝ ապստամբական շարժումը չի ծաւալիր Վերին-Ալպանիոյ մէջ, այլ միմիայն Բրիտիանայի և Իլիլիի սահմաններուն մէջ, ներքին է հարցնել թէ ինչպէս 40,000 հոգի նոց բանակի մը պէտք կըլլայ այնչափ սահմանափակ ապստամբութիւն մը զգուռելու համար։ Կ. Պոլսոյ կառավարութիւնը ասիկց զատ կը պնդէ թէ ալպանական սոցստամբութիւնը Կիքա իլլանիին զըրգումներէն յատուկ եղած չէ, քանի որ Կիքա իրական ազգացութիւն մը չունի, այլ զորոն է քանի մը ցեղապետներու որոնք հին ընկմի որով իրենց վայելած տառաւելութիւններէն զրկուած միայնակ։ Ամէն պարագայի մէջ, սա ստոյգ է թէ

հակառակ ասկէ առաջ ըստածնեւուն՝ օտարները մաս չունին այս գործին մէջ, և ասիկա է հաւանք իրքական տեսակետով, քանի որ այս կերպով կառավարութիւնը միայն ներքին դժուարութեանց դէմ կուտուի պէտք պիտի ունենայ։

Կրթական Ազգ. Ժողովին բացումը տեղի տուաւ այնպիսի ցոյցի մը որ նոյնչափ Կ. Պոլսոյ զօնիւնին զիրար լրջօրէն վտանգելու բնոյթն ունի։ Գիտենք թէ պաշտօնական Թուրքիան ամէն պարագայահերուն մէջ ինչ զօրաւոր ընդդիմութիւն մը ցոյց տուաւ՝ Կրթային ժողովրդեան վերջնականապէս Յունաստանի հետ միաւնայութեան, և թէ ինչպէս՝ անցեալ տարի՝ քիչ մնաց որ զինեալ ընդհանուր մը յատուկ զօր հանեային մէջ միջազգային զօրքերուն կողմէ թողուած զօրահոյներուն վրան յունական գրոյն պարզուածն է։ Կ. Պոլսոյ կառավարութիւնը քանի քանի անգամ հասկցուց թէ ամէն միջոց ի գործ պիտի դնէր թող չի տալու համար որ կրթացի երեսփոխաններ զրկուին յունական Խորհրդարանէն մէջ։ Կրթացիները տարբեր դժուարութիւն մը հանեցին։ Ազգ. Ժողովին նախագահը նոստաւ չըջանին բացումը յայտարարեց՝ « յանուն Յունաստանի թագաւորին », և բոլոր և երեսփոխանները, բացի խաւմ երեսփոխաններու անչափ փոքրամասնութիւնէն, երդուած կառաւարկէն Հելլենաց թագաւորին անունով։ Յետոյ ժողովը հրաւիրուեցաւ հանդիսուոր քուէարկութեամբ մը հաստատել կողմին կցումը Յունաստանի հետ։ Գործնական տեսակետով, այս ցոյցը ուրիշ արժէք չունի բայց միայն կրթացի ժողովրդեան անգրգուշելի կամքին արտայայտութիւնը՝ Հելլեն ժողովուրդին միանայութեան համար, բայց նոյնքան ճիշդ է նաև թէ յառաջ եկած ընդդիմական արդիւնքը անագին է, որովհետեւ անկեալ սա ապացոյցը կրնայ թէ Կրթացիները երբեք չպիտի ընդունին՝ ինչպէս իրենց օրինաւոր բաղձնաքներուն լիովին համապատասխանութեամբ զոտ տարբեր լուծում մը։ Ինչպէս կ'երևի, բողոքներ կը կազմակերպուին Մէրնիի և Թուրքիոյ յազմութեա քաղաքներուն մէջ՝ Կրթական Ազգ. Ժողովոյ յայտարարութեան դէմ։ Գնէր, բայց երբեք հաւանական չէ որ Կ. Պոլսոյ կառավարութիւնը միջազգային նորանոր դժուարութիւններ յարուցանէ այս առթիւ, քանի որ Ալպանիոյ մէջ կացութիւնը չափազանց ծանր ըլլալով՝ թուրք զեկաւարները զո՞ն սրտով չէ որ պիտի ուզեն նոր կրնճ ուստութեանց դուռ բանալ։

ԷՏՈՒԱՐՏ Է.Ի ՄԱՅՐ ԿԻԼԷԼՍ Բ. ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Անգլիական պաշտօնական չըջանալիսութեան մէջ ո՛ր և է քաղաքական կարեւորութիւն չընծայուելով՝ Վիլհելմ Բ. կայսեր Լոնտոն գալուն՝ իր մօրեղբոր Էտուարտ Է. ի յուզարկաւորութեան առթիւ։

Լոնտոնի մէջ փափաք չի յայտնուեցաւ այս այցելութեան, բայց այն վայրկեանէն որ Վիլհելմ Բ. փափաք յայտնած էր ներկայ գտնուելու յուզարկաւորութեան, ո՛չ մէկ պատճառ և ո՛չ մէկ հաւանութեան կար ետ կեցնելու։ զայն իր փափաքէն։

Դիտել կը տրուի, սակայն, թէ Գերմանիոյ կայսեր Անգլիա ըրած այցելութիւնները արդեւ չեղան որ Անգլիա ընդունի և հետագայէն այն արտաքին քաղաքականութիւնը որուն հաւատարմ կը մնայ ուրիշ տարիէ ի վեր։

Երկու տարի հոգը այն օրէն ուր Վիլհելմ Բ., 1901 Յունական, Լոնտոնի փողոցներուն մէջէն ձիով կը հետեւի իր մեծ մօր՝ Վիկթորիա թագուհիին զապուղին, ինչպէս Մայիս 20ին պիտի հետեւի իր մօրեղբոր Էտուարտ Է. ի գաղաղին, այս վերջինը Բարիզ կուգար 1903 Մայիսին և առաջին հիմերը կը դնէր Պրանտալի հետ սիրտը համայնութեան։

Անկէ առաջ, 1902ին, Վիլհելմ Բ. անգամ մը այցելած էր Անգլիա։ Այս այցելութեան միջոցին էր որ անկեալ ձեռք բերաւ այն ատենի անգլիական կառավարութեան հաւանութիւնը՝ Գերմանիոյ հետ միասին գործելու։ Վէնէցուէնայի դէմ և այս վայրկեանէն է որ կը սկսի այն հան-

րային կարծիքի շարժումը որմէ անգամ ճարտարութեամբ օգտուեցաւ Էտուարտ Է. Գերմանիոյ հետ զինակցութեան քաղաքականութեան տեղ ընդունելով Յունաստանի հետ սիրտը համաձայնութեան քաղաքականութիւնը։

Վիլհելմ Բ. ի 1907ին զէպի Անգլիա մէկ ուրիշ այցելութեան հետեանքով էր որ ստացուեցաւ Լորտ Թախտութիւնի զրած նամակին միջոցէպի որ անգամ մեծ յուզում՝ պատճառեց ամբողջ բրիտանական կայսրութեան մէջ, երեսան հանելով զոյու։ Թիւրմանիոյ կայսեր և բրիտանական ծովային նախարարութեան միջև հանրային շահակաւորութիւն ունեցող հարցերու շարք։

Լաւ կը հասկցուի թէ այս անգամ Վիլհելմ Բ. ի ճօրճ Ե. ի արքայինքն մէջ բնակութեան միջոցին երկու երկրներու յարաբերութիւնները ցրտացնող որ և է միջադէպ չափով ծագի, և միւսնայ ժամանակ ընդհանուր վստահութիւն կայ թէ այս այցելութիւնը ո՛ր և է կերպով չափով ազդէ Մեծ-Բրիտանիոյ արտաքին քաղաքականութեան ուղղութեան վրայ։

ԷՏՈՒԱՐՏ Է. Ի ՄԱՅՐՄԱՅՐՈՆ ԳՈՒՅԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հեռագիրները կը շարունակեն համակերպութեան բոլոր ժամերէն, ծանուցանելով թէ նոր Թագաւորին հաշիւում մեծ խոնգալառութեամբ ընդունուած է, մասնաւոր բնիկներուն կողմէ։ Արքայական գրեւոր թագաւորին մարմինը չուցարարու, մեծապէս գնահատուեցաւ ժողովուրդ ամէն դասականագրերուն կողմէ։ Մասնաւոր կառավարութեան հաղաւոր անձեր պիտի բերեն Անգլիոյ բոլոր կողմերէն, Սկոտլանդին և նոյնիսկ Իռլանդիոյ, ուր հանգուցեալ չառ սիրած էր, և կը կարծուի թէ մոտեպէս մարտնոյն առջեւ անցնողներուն թիւը երկու միլիոնը պիտի անցնի։ Մարմինը պիտի յուցարարուի Վէսթմինսթըր - Շօլի մէջ բարձր մահարկի մը վրայ, ճիշդ այն տեղը ուր ցոյց տրուեցաւ Կրտսրութեան մարմինը։ Ամբողջ սրահը մի թիւ մէջ թագաւոր պիտի ըլլայ, միայն յետոյ ծառայող մը պիտի խնայ պատուհանի մը բացուածքէն։ Ժողովուրդը կարգաւ պիտի շարուի մերձակայ փողոցներուն մէջ և մահարկին երկու կողմերէն պիտի անցնի ետեւ ետեւ։ Արքայինքն պաշտօնատարներուն կողմէ կարգադրութիւններ կատարուեցան այս առտու (11 Մայիս)։ Սրահը անմիջապէս զոցուեցաւ և սկանկարներ փոխադրութիւններ կատարել։ Մեծապէս մարմինը ի ցոյց պիտի դրուի սոստուան ժամը Յէն մինչև իրիկուան 10՝ Մայիս 18ին և 19ին, և իրիկուան դէմ քանի մը ժամ՝ Մայիս 17ին, Յիսուս տարիէ ի վեր այս առաջին անգամն է որ վերահասի մը մարմինը կը յուցարարուի Լոնտոնի մէջ։ Տալուին լոնտոն մը որուն հետեւ յուզարկաւորութեան թափօրը Վէսթմինսթըրէն մինչև Բաղնիկներին կայարանը ուրիշ մարմինը պիտի տարուի Ուլիմոսոր։

ՄԵՌՈՒՄԱՆ ՍԵՆՏԱԿԻՆ ՄԷՋ

Մասնաւոր ժողովին վերջը Պ. Ասքիթ Պրիմիէրի պալատը գնաց իր ցաւակցութիւնները յայտնելու Ալֆրանտորա թագուհիին և արքայական ընտանիքին։

Էտուարտ թագաւորը թագաւորութեան ընդունուեցան մահաանեակին մէջ։ Մարմինը տակաւին զտաղին մէջ զրուած չէ։ Դէպի Վէսթմինսթըր փոխադրութիւնը մեծահանգէս արարողութեամբ տեղի պիտի ունենայ, ճօրճ թագաւորին գահակալութիւնը այսօր հոգակուեցաւ Էտուարդի, Կրտսրի և ուրիշ մեծ քաղաքներու մէջ խանդավառ կեցեցներու աղաղակներով։

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

«ԴԱՆԻՆՔ»-ի Նիւ-Եօրքի գործակալն է Տիար Միլարի Գալուստեան՝ որուն կրնան զիմէ ըստմանողագրութիւն փափաքողք ինչպէս նաև վճարել իրենց բաժանորդագրութիւնը։

ԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄՊԱՆՈՅ ՄԷՃ

«Եկե՛ք-Ասոր»-ի Գեղարքունիքի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցած է Արարիկայ բանակին ընդհ. հրամանատար Շէվրէթ Տուրքիոյ վաշտայի հետ ո՞ր հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրած է .

— Կողմնակի, վսեմ, փաշա, հաճեցէք ըսել թէ ի՞նչ եղաւ աղանդական ասորականութեան պատճառներուն վրայ կատարուած քննութեանց արդիւնքը :

— Երբ հոս հասաւ, երկու ատենէ ի վեր պատրաստուած ասորական բնակիչները մը առջեւ դանդաղեցաւ :

— Արարիկայ մէջ ասորականութիւնը ընդհանուր է :

— Անշուշտ :

— Բայց իրողութիւնները հակասակը կը հաստատեն :

— Բանակին չորսէր կրօնաւոր արդիւնք որ ասորականութիւնը ընդհանուր հանգամանք մը առնէ . եթէ զօրքերը ժամանակին չիզայնէր զրաւելու ասորականութեան զինուոր զերքերը, ասորականութեան աւելի բազմաթիւ գոյնաւորութեանց պիտի հանդիպէինք :

— Ասորականութեան պատճառներուն վրայ զանազան մեկնութիւններ կը տարածայնուին :

— Ամէն բանէ առաջ կուգին յայտարարել թէ՛ ըստածին պէս՝ օտարի ձեռք չիկայ ասորականութեան մէջ : Գաղափարաւորներուն, անոնք անցաւ կը մնան ինծի, աւելի ետքը կատարուելիք քննութիւններ երեսն պիտի հարկեն զանոնք :

— Ձանազան կողմերէ քննադատութիւններ կը լսուին արշաւանքի կատարման եղանակին վրայ :

— Ես իմ պարտականութիւնս միայն կը ճանչնամ. կաշխատիմ հայրենիքի չորսուին ծառայել : Յաջողեցայ համարել որ պատակաւ : Եւրոպայից նայեցէք և պիտի տեսնէք ճշմարտութիւնը :

— Ինչպէս կը խորհիք վարել պնդութեան գործողութիւնները՝ ասորականութիւնը խեղդելու համար :

— Նախ ասորականութիւնը երկրի չորս նախի մը մէջ պիտի փակեմ, այնպիսի և զանազան մը որ անկարող ըլլան շարժել և նորէն ասորականիլ : Յետոյ պիտի պատժուի ճշմարտ յանցանքները :

— Կրտսէի թէ այժմ հազարաւոր զօրքերուն թիւը 25000 է և երբ 60,000 ի հասնի՝ մտաւոր էք քայլի Մարտիկներուն վրայ (Արարիկայի ամենէն ստակարի ցեղերէն մէկը) :

— 40,000 զօրք կը բաւեն ինծի այս վերջին գործողութեան համար :

— Ինչպէս է բանակին կացութիւնը :

— Բանակը բաժնուած եմ երկու մասերու, մէկը շարժուն միւսը անշարժ : Այս վերջինը կարգիլ որ ասորականութիւնը ծաւալի, իսկ առաջինին պաշտօնն է համարել ասորականութեան խեղդելը :

Պէրսիական կը գրեն թէ ամբողջ սերակական մասովը գոհութեամբ կարճատեղի թուրք զօրքերուն յաջողութիւնը և կը ժողովէ որ երկրորդ թուրք կառավարութեան ձեռք անցած աղքատ միջնակներուն չորսէր՝ քիչ ժամանակէն բաւականութեամբ ու ապահովութեամբ տիրեն Գոսուրայի և Մանասիկի նահանգներուն մէջ ուր 600,000 օսմանցի սերակար կը բնակին որոնք չորսուած աղանդային ցեղերու կողմէ խզմուծութեանց, թալանի և աւերումներու ենթակայ են : «Բոլիւր» թերթը կը գրէ թէ զարմանալի է որ թող մտմիւ տրդանայններ զինուած են Աւրստիական իրաւաստներով, Մանասիկի վերջին գրութեամբ :

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆԻՔ

Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ Հոգաբարձութիւնը իր խորին չորսակալութիւն կը յայտնէ հրապարակաւ Այլընի Տիար Կառապետ Բէշլիեանի՝ որ իր բարի սովորութեան համեմատ այս տարի ևս հաճեցաւ եկեղեցւոյ երկու մեծ դռները ներքի և արտաքին ներքին պատերը ճնշման տակ :

ՌԱՄԱԿԱՐ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ

Սահմ. — Ռամկաւոր կուսակցութեան եղբայրս Արարիկայի նախաձեռնութեամբ սկսած է հրատարակութիւնը ժողովրդական ասորական զօրքի ներքին շարքի մը, որոնց նորատակէ է նը պատկը ժողովրդին քաղաքացիական և ասորականութեան ասորջ գաղափարութեանը և այսպէսով զինուորակ ընկեր վարական և այլ վնասակար հոսանքներուն :

Արդէն յայտնուած են հետեւեալ զրքերը .

1. — Բնկերվարաքիւն և Հայ ընկերվարաքիւններ. Մուշեղ Եպիսկ. զին 3 զրք .

2. — Ռամկաւորաքիւն. Մ. Տառնաւանի զին 5 զրք .

3. — Վարդաւի հոգիւն. Մուշեղ Եպիսկ. զին 1 զրք .

4. — Բնկերվարաքիւն եւ Թուրքիւն. Արդըր Լուիզ զին 1 զրք .

5. — Բնկերվարաքիւն և Բնկերաքիւն. Մ. Ռազմիկ զին 1 զրք .

Ամէն գիտակից Հայու պարտականութիւնն է, կը կարծենք, տարածել այս օգտակար զրքերը, որոնց պէտքը աւելի քան երբեք անհրաժեշտ դարձած է հիմայ, մեր ազգային կեանքի ծանօթ տխուր երեւոյթներու հանդէպ :

Ռամկաւոր Մատենադարանի հրատարակութիւնները դնել փախաբանները թող զինն Դաշնակի խմբագրութեան :

Անոնք որ կը փախաբան Ռամկաւոր Մատենադարանի հրատարակութիւններուն հետ ուղղակի յարաբերութեան մտնել ու է օգտակար թերագրութեան կամ առաջարկի համար՝ կարող են զինք հետեւեալ հասցէին .

Mr. A. Papazian
Rue Galice bey No. 5
(Egypte) Alexandrie

ՀՐԱԽԵՐ

Ազգային վարչութեան նախաձեռնութեամբ յատուկ Պաշտօն Պատարագ տեղի պիտի ունենայ այսօր Չորեքշաբթի օր Մայիս 5, Անգլիոյ հանգուցեալ Էտուարտ Է. թագաւորի հոգւոյն :

Ս. Պատարագը կ'սկսի ժամը 9.30ին, աւտոյ կը հրաւիրուին բոլոր ազգ. պաշտօնական ժողովները, Գաւառ. պատկ. ժողովը երեսփոխանները, գաւառ. վարչութեան և տեսուչ խորհուրդներու անդամները, ինչպէս նաեւ բոլոր ազգայինք ներկայ գտնուել ի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցի :

Առաջնորդական Տեղագործ ԱՐՈՒՆ Վ. ՎԵՂՈՒՆԻ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱՀԱՆԳԱՅԻՆ ժողովը իր երկուշար թիւ օրուան նիստին մէջ նկատուութեան տեսնելով Իզմիրի մէջ չինուելիք պոզուտներուն առթիւ մատուցուած զանազան ծրագրերը, նախապատուութիւն տուաւ Պ. Անթիմեան Նալբախի կարծիք առաջարկին և ընդունեց զայն վերջնականապէս : Պ. Նալբախ կը գործէ Բարիդի Հանրային ձեռնարկութիւններու Ընդհ. Ընկերութեան հաշուին, որուն գրասեանն ու ճարտարաբանական կարողութիւնը պաշտօնական վաւերացումով իրենց հաստատուած է նահանգային ժողովին մէջ :

ՎԵՐՋԻՆ հեղեղանման անձրեւներէն Դըրքագործի գաշտերը ողողուած են և ցանքերը մեծ քիտա կրած : Նոյնպէս Մա նիստայի մէջ քանի մը պատեր փլած են :

ԳԱՌԱՊԱՅԻ Թաղապետական ժողովը նախագահ Բոյրազ զատէ Մէհմէտ Էֆէնտիի նախագահութեան ներքին անցեալ երկուշար թիւ օր նոյն քաղաքին Կրէտի խնդրոյն համար միմիկնի մը տեղի ունեցած է :

ՄԱՆԻՍԱՅԻ մօտ Կիւրճիօղլու Տալուան արտին մէջ հեռութիւններ գտնուող համար անոնց կողմէ պեղումներ կատարուած ըլլալով, տեղւոյ կատարարութեան հետ հետազոտութեան հրահանգներ արարուած են՝ արդիւնքը այլ պեղումները :

ԻՏԱՒԱԿԱՆ նաւարամին վերքորիւ-Էմանուէլ և Ռուս զրահաւորները երկուստեալ մեկնեցան մեր նաւահանգիստէն, ուր կը մնան « Ռէճիս Էլէն » և Գօստեկ » զրահաւորները :

ՉԱՐԲԱՅԻՆ հետապնդող զօրքերը այնպէս կը կարծեն թէ գտած են հոգաւոր աւագակին հետքերը և թէ անիկա ապաստանած է Մանասիկ-Տաղ ըստած լեռան վրայ :

— Վերջին անգամ Չարքալի կողմէն կողոպտուած Մուղլայի թղթատարական պաշտակը կը պարունակէր 593,836 զրք . որուն 496,539 զրք Իզմիրի ղեկավարութեան ղրկուած էր Մուղլայի մէջ թղթատարական կողմէ, 6773 զրք քանազան անձերու, 5340 զրք Բէշլիի, 43,246 զրք Հանր. Պարտուց վարչութեան, 40,401 զրք Էլվազայի և 537 զրք Ռատիստիկան :

ԱՆԶՐԵԻՍ օգերը որոնք մէկ երկու շաբաթէ ի վեր անընդհատ կը տիրէին Իզմիրի և չրքականներուն մէջ, քանի մը օրէ ի վեր դադարած են՝ միմիկնութեան մէջ թող յարաստուող գոյութիւն մը և խոնարհութիւն մը, և երկինք զրկելէ միշտ ամպամած մնալով՝ հակառակ գարնանային եղանակին :

ԳԱՐԱՄԱՅԻ զաւառակին զանազան զեղերուն մէջ տիրող աշնան հիւսնաւորութիւնը, ինչպէս նաեւ երկուշար զինքն մէջ երեսն եկած ծողիկի հիւսնաւորութիւնը բոլորովին անհետացած է :

ԻԶՄԻՐԻ բանտերուն բժիշկ կարգուած Էտէմիլի թաղապետական բժիշկ Իսաիկ Երաի Էֆէնտիին որու պաշտօնը վաւերացւած է Առաջնորդական Ընդհ. վարչութեան կողմէ :

ԱՂԱՅԻՆ Երեսփոխան զեղին մէջ երեսն եկած պաշտօնատեղի զարման առնելու համար կուսակցութեան կողմէ յատուկ պաշտօնային մը ղրկուած է որ երկու հարկերի չափ եղան պատուաւորուած է :

ԿԻՉԻՔԻՔԻ Ժամբուն վրայ առջի զինք Սէրքօ անաւով հայ մը զինով վիճակի մէջ ստիկանութեան պաշտօնականները նախատեսած ըլլալով՝ ձերբակալուած և բանտարկուած է :

ԹԱՂԱՅԻՍՈՒԹԻՒՆԸ նախապէս որոշած էր առաջին և երկրորդ կարգի հայերը կրք և կամ երկրորդ ձեռք, և առաջիններուն վրայ լաւ, աշխատեալ մահիկի նշան գրաւած ըլլայ. այս օրու մը միշտ իր ուժը պահելով, թաղապետութիւնը որոշեց այն հայերը որոնք առաջին կարգիներուն խմբին լաւագոյն խմբով մը պիտի պատրաստուին, ազատ ըլլան ո՞ր և է ձեռք պատրաստուելու, և թէ տանց համար առանց զինք օրոշուելու՝ որոշեալ ազատ թողուած է, միեւնոյն ատեն փառապանները ամէն պարագայի մէջ պարտաւոր են առաջին և երկրորդ կարգի տեսակ հայեր ալ պատրաստուելու ու ծախելու :

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊԱՌԱՄ. 3 Մայիս. — Օսմանեան նաւատորմը կը պատրաստուի ճափաց կղզի :

Կրտսի թէ Անատոլիոյ ընկերներու վաճառքը պիտի գրկուին հեղինակներն առնաւորաբար :

ՆԱՅԻՆ. — Հետապնդող մը կը ծանուցանէ թէ Գալաթի մէջ ցուցարարներու կողմէ հիւսնապատեալ երկրորդ թաղապետին անուանը նախատեսած է :

Յուսնական գետնին Պ. Կրքալիս բուրձից Բ. Դրան մօտ՝ իր վիճակներն և գտած այս անտրգանքին զէմ :

ՆԱՅԻՆ. — Գահիրէին կը հետապնդեն թէ վարչային մի, Պաշտօն վաւերացի տարանկիւր, մահաւան գաղափարներու է :

ՆԱՅԻՆ. — Պաշտօն տեղութեանց զեւ. պաշտօնները մտաւոր են յայտարարելու թէ Կրէտի երեսփոխաններու երկու մը ընկող օրէնքի այժ չունի : Այս բանաձեւը հաղորդուած է պատրանեալ կատարարութեանց : Ուրեմն զեւարանները կը պատան հրահանգներու Բ. Դրան հաղորդելու համար այս օր չունի :

ՆԱՅԻՆ. — Ներքին գործոց նախարար Թալաթի մէջ Պ. Կրքալիսի ցուց յայտնեց Գալաթի միջադէպէն համար : Կարեւոր

հրահանգները տուաւ յանգաւորները պատմելու համար :

ՆԱՅԻՆ. — Ներքին գործոց նախարարը խոստացաւ Պ. Կրքալիսի պատմել հեղինակները այն նախատեղիներուն որոնք արտապաշտուեցան Գալաթիի հակակրէտական ցուցարարներուն կողմէ Յուսնատանի թաղապետին զէմ :

ՆԱՅԻՆ. — Կ. Պաշտօն իւրեւանները հաշաւաւոր խումբ վաճառականները հետադիւր քաշելով Արարիկայի ապստամբներուն, յաղորդեցին զանոնք յանուն խումբութեան զաղրեցնել թշնամութիւնները :

ՆԱՅԻՆ. — Զօրքեր զրկուեցան հեղինակ. կան սահմանադրուելու և սահմանադրութիւնը իրէ վէճա :

ՆԱՅԻՆ. — Արարիկայիները կը մերժեն ընդհանուր ներքին գործիքը կը չորսէ Մահաւոր Շէվրէթ փաշայ :

ՆԱՅԻՆ. — Արարիկային եկած լուրերը տեղի կուտան կառավարելու երկրին հանգարտութեան մասին :

Մահաւոր Շէվրէթ փաշա նոր զօրք կը խնդրէ :

ՆԱՅԻՆ. — Բանակին ու ասորականներուն միջեւ կռիւները կը շարունակուին : Այս վերջինները միշտ զէպի հիւսնա կը նահանջեն :

ՆԱՅԻՆ. — Իւսկիւղ քաղաքը հիւսնաւորացի վերածուեցաւ ուր կը զարմանաւոր հարկաւոր վերադարձու, կանոնաւոր զօրաց մեծ լասը որոնք ամէն օր հոն կը փոխադրուին պատերազմի դաշտին :

ԱՌԷԼԻՔ. 3 Մայիս. — Բարիդին կը հետադրեն թէ երկրորդ թաղապետը և արքայական իշխանները հոն հասած են :

ՆԱՅԻՆ. — «Թալաթ» Վիլնիւայի թղթատարութեան մէջ հետադիւր կրտէ թէ տեղութիւնները որոշած են Կրէտի մէջ հաստատուել ինչպէս Մահաւորութեան մը, բայց Յուսնատանի փոխարինութիւն մը տալէ յետոյ :

ՌՕՏՈՍ. 2 Մայիս. — Թուրքերը սոյն օր հրատարակեցին յուսնական հաստատութեանց և յուսնական նաւերուն զէմ :

ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՇԻՆԸ ՀԱՅՈՅ ԱՂԱՍԱՍԻԱՄԻՆ
34-րդ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆ
Կրտսի, 8 Մայիս 1910

Թիւ	20558	Հաճած է	100	Փր.	ուրի
»	1334	»	10	»	»
»	19421	»	5	»	»
»	19860	»	3	»	»
»	21963	»	2	»	»

20 Փրակի շանոյ քիւները					
52	141	901	1073	2716	5524
6750	8083	8553	9084	9758	10429
11841	13045	14360	16751	18256	18838
19835	21701	24012	26163	26935	27808
					28556

10 Փրակի շանոյ քիւները					
258	555	736	761	2219	2550
2845	2929	3043	3260	3454	3816
3919	4423	5162	5617	8121	8400
8403	9006	9193	10295	10337	11142
12492	14847	15233	15375	15393	18240
18526	19040	19376	19485	19641	21080
21818	21905	22114	23013	24836	25052
25407	25646	26223	26248	26796	27656
					2 049 29482

Տասը տարակի շանոյ քիւները
Վերեւ հրատարակուած 50 շանոյ թիւերու միաւորին մէկ թուանշան վեր և մէկ թուանշան վար 100 թիւեր 20ական տուտակ շանած են :

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅ

Լուս. Հայ. Թրք. Թարգմ. Թուս. Բէն. Գիւրջոյ և տալարակալութեան ճիւղին ալ տեղեակ երկրորդ մը կը փախաբան ծառայել ու է գրասենեակի մը մէջ՝ զրաւարտութեան պաշտօնով :

Դիմել խմբագրատուն : 7-6

«ԴԱՇԻՆԸ» կը ծախուի Թրանկայ Թաղ Պոն Մարշէի գիւղացի ԳՈՍԹԻ Ժիւսի վաճառին մօտ : Բարախանոյ վրայ Բրիտի բոտամ ՎԱՍԻԼ Ժիւսի վաճառին մօտ :

